

Klucht van Krijn Onverstandt, of vrouwen parlement

<https://hdl.handle.net/1874/31386>

R *no. 5.*
J. NOSEMANS *6, 2, 36*

KLUCHT

V A N

Krijn Onverstandt ,
of Vrouwen Parlement.

Op den Regel.

Daar is geen vrou quaat,,so 't de man niet toelaat.

Gespeelt op de Amsterdamsche Shouburg.

A M S T E R D A M ,

Michiel de Groot, Boeckverkooper, tusschen
de twee Haerlemmer sluyzen, 1680,

PERSONAADIEN.

Tryn, *Vrou van Kees de Schoenlapper.*

Neeltie, *Vrou van Kryn Onverstant.*

Kees, *Schoenlapper.*

Kryn Onverstant, *Smit.*

Jan Slap, *Snyer.*

Jeremie, *Man van Maygats.*

Maygats, *Smookelapster.*

Lobbrig, *Viswyf.*

Fokel, *Turrefoulster.*

Pryn, *Meyt tot Maygats.*

Pietie,

Dirck, *drie Tuyskeloopers.*

Klaes,

KRYN ONVERSTANT³

Of Vrouwen Parlement.

EERSTE UYTKOMST.

Trijn. Neel.

Trijn. **W**El wat geschreeuw is dat? wel lieve
deugt, wel Neeltje,
Hoe sieje soo bebloet?

Neel. Dat doetmen myn juweeltjen?
Ick meen myn hellschen droes?

Trijn. Wie segje? wie; jou man,
Dat hem de roest vreet, by gants doot was ik'er an
Ik sou dien dikken schelm dat smyten wel verleeren.
Maer is het mogelyk, is dat een vronw tracteeren!
Wat schort hem; seg;

Neel. Ik denk sen gelt dat is verbruyt,
Verdronken en verspeek.

Trijn. Iaegt hy jou daerom uyt;

Neel. Dat's noch genadig? o besagje eens men leeden,
Ie schrikte.

Trijn. Hoe;

Neel. Soo ben 'k geneepen en getreeden.

Trijn. Hebje geen nagels aen jou vingers, malle meer,
Daer meje hem dat gesicht haelt op sen wangen neer.

Neel. Maer Tyntje wat en kal. Sou ik hem durven smyten;

Trijn. Wel iaje langat, ja, ik sou hem krabbe, byten,

Waer ik maer vatten kon, bloet, daer is onse Kees

Die hou wel anders veur, ik heb een bullepees,

Die proeft hy altemet, sou ik myn ringelooten

Gaen laeten van een man, 'k was liever ongebooren.

Neen keynt volg jy myn raet: dat als hy jou weer

Driegt Dat jy hem datelyck dan in het backus vliegt.

Of neemt een hant vol fant, en smyt hem dat in d'ooge.

Krijn Onverstandt;

En dan een eyntje hout, om 't weder uyt tē drogen,
 En klou maer wacker toe, en of hy jon weer smijt;
 By get hy vecht soo wel die onder als die boven lijst.
Neel. Men hart dat wortmen kout, van 't geen ik jou
 hoor seggen,

Denkt niet dat ik men handen aen sijn vleys sel leggen
 Ie weet wel datmen moet sen man gehoorfaem sijn.
Tryjn. Dat was by 'd oude stijl, volg jy de raet van mijn;
 Men doet juyt niet altyt datmen wel doen sou moeten.
 Daer is mijn ellefrieb' die nacht en dagh moet wroeten,
 En krijgt niet eens dank heb voor al sijn slaverny.
 Ik doe al wat ik wil, al staet hy 'er schoon by,
 Ia heeft het hart niet om een enkel woort te kicken,
 Uyt vreesse of ik hem de lenden sloeg aen sticken.
 Ik ga ook waer ik ga' ik doe ook wat ik doe,
 Ik eet' ik drinck, ik slaep, hy seyt noch ba noch boe
 Als 't my niet komt te pas. Soo moetmen triompheren
 Als voogt over sen man. wilt dese les ook leeren.
Neel. Ia wou ik doot sijn, Neen ik trek niet aen die lijn,
 Mijn past het heerschen niet, ik wil geduldig sijn.
 Ik hoop dat ik daer door sijn gunstnoch wel sal winnen.

binnen.

Tryjn. Gaet heen jy slapscheet gaet' loopt alje best na binnē
 Wel watte wijven, soey die varkens, da's 'er soo
 Ringlooren laten, het doetmen in 't hart seer, datse soo
 bloo

Sijn, neen, noch prys ik my, ik hou veel van 't gebien
 De vrouwen komt de eer. Wel wat sal dit bedieden?

Keesuyt.

Waer is myn hangat? heen daer komt Ian Tryntjes aen.
 Wel waer het hy eweest? waer komt hy nou van daen?

Kees. Daer 'k niemant senden kon.

Tryjn. Wel rekel, is dat spreken?

Weetje wel wie ik ben', k sel jou de nek strax breken.

Kees. Nou Tryntje niet soo quaet' ik bid versteurje niet.

Ik was maer iens onder de brug, de noot my daer toe riē

Tryjn.

Tryn. Een leugen kakie?

Kees. Niet, seper.

Tryn. Flux aen 't werken,
Ik ga na binnen toe.

Kees. Ia, wiltie hart wat sterken.

Maer Tryntie, ey bedenk een schamel mens ook iet.
't Is seker al soo laet.

Tryn. Hoor Kees voor iou noch niet. Tryn bin.

Kees. 't Is wel dan, denkt of een man niet wel ebruyt is
Bescheydelyk aen haer moet reden daer van geven.
Doen ik mach hoopen, datse niet sel eeuwigh leeven.

*Kryn Onverstant uyt, met een flesie en een pimpeltie,
al singende.*

1. *Hey coragie nu men hart .
Dat van droefheyt noch van smart
Niet en weet, noch weeten wil,
Of 't men schoon te beurte wil,
Als dat men wyf
Om tyt verdryf
Met een aër teeg op den tril.*

2. *Als symy maer splint bestelt,
Soo ben ik met vreucht verselt,
Bloet als ik maer dommineer
Soo en kreun ik 't my niet seer,
Schoon of men wyf
Om tyt verdryf
Speelden me t een aër moy weer.*

Kryn. Dat lach 'er boven, en die sel 'er onder gaen.
Als ick het wel bedenk, wat ben ick oock een haen :
Hoe braef ken ik men henn beheerschen en gebiedten.
Dat is de rechte slach dat 's op ie wenken vlieden ?
Hoe is de man geen heer ! dat hy dan heerschappy
Ook voorde als een heer ; of 't wat onreed'lyk sy.

Krijn Onverstandt,

Dat schaet niet, maer hoe mach men buurtman toch al varen?

Hou holla Keesie Flik, hier hebbewe de klaere,
Schey uyt, schey uyt, kom hier, en laet het bogg'len
staen, Avoes ion malle gek.

Kees. Och! my lust daer niet aen.

Tryn. Wat? 't is ienever maet, gut kerel, 't smaekt soo
lecker,

Nou lustig vat het an, hoe staie soo?

Kees. Ik geck'er

Meê, o myn! men wyf die mocht'et ruyken, en die dan
My klouwen, neen men borst ik heb den dray'er van.

Kryn. Hoe vreesie voorie wyf? nou Wou'k ie wel niet
kennen;

Een wyf te vreesen, hoe, ie moetsie anders wennen,
En setten na ie hand, en seggen, daer doet doet dat.
Of geven'er perdoes perdaf, een voet in 't gat,
Of waert ie maer belieft.

Kees. Gut Kryn hoe kenie praeten,
Ik wouie met men wyf dan wel huys-houwen laeten.

Kom, ben ie 'er op belust, ik schenkse ie goetkoop.

Trynuyt. Schenkt dat ie lev'ren kunt, en ty iy op de loop,
Of 'k sweer, ik selie ook soo akrements of kleunen.

Kom hier ion bedelaer *Slaet hem.*

Kryn. Hey hey dat sinnen deunen,

Dat sinne geute seyt de schoester in den Haeg,

Bygut op sulc onthael en kom ik niet heel graeg.

Ik houmen aen d' een sy, eer't hier op't lant wil wayen.

Kees. Och vroutje, 'k hid gena.

Trijn. Ik vraeg niet na je graje.

Kom waer's de bullepees?

Krijn. De drommel, ik loop weg.

Wat booser pry is dat?

binnen.

Kees. Siet hoe neder leg,

Ik bid vergeeft het me, dat ik jou ging versteuten,

Trijn

Tryn. Flux kust men duym; waer 's Kryn: die sel het nu betreuren.

Heruyt jou vagebont, verweerje tegens myn.

Hier is geen goeje Neel: hier is een boofse Tryn.
Kom uyt jou hontsvot, 'k selje wyve leere smyten.

Ian Slap uyt, eenige Iongens.

Kryn uyt het venster. Wil 'k jou wat seggen Tryn, je meugt je gat beschyten,

Verstaie dat, gaet voort van hier, of kom ik ie daer by ...

Tryn. Kom hier iou hoorenbiest, durf iy my dreymen, iy

Iou rechte hangebaft, kom, kom maer hier beneden:

Ik sel niet wyken noch niet eenen voet vertreden;

Maer soo een entie staels gaen vegen door ie bek.

Hier vlegel, dat 'k ie raek.

Kryn. Ia was ik daer soo gek

Dat ik men aen een swyn 'er knorren ging versteuten.

Tryn. Iou eerdief, wyve-beul, ik sel ie by get verscheuren

Soo ik ie maer krygen kan: iou rechten raven aes.

Hont hont, komt hier beneen.

Kryn. Hey, maakt hier geen geraes,

Of 'k selic strax men wyf gaen op ie backus stuuren,

Die iou die vuyligheyt sal van ie backus schuuren,

Flux Neel na onderen,

Tryn. Hier, turk, stuurie knecht uyt,

Hebie geen Hart iou schelm, dat fiet 'er seker slecht uyt

Ik ben gien vrou die aen een wyf sal handen leggen.

Ian. Wel hey, wat wyf is dit!

Tryn. Wat hepier op te seggen!

Ian gat, moey iy men niet, of 't sal voor iou heel slecht

syn.

Ian. Ik sta op 's Heeren straet.

Tryn. Wel wilt dan een goet knecht syn,

Of 't wortie beurt.

Ian. 't Is wel, ik wil niet kyven,

Ik moeie ummers niet.

Krijn Onverstandt;

- Neel* *nyt.* Och Tryntie Wilt niet blyven
Want komt men man beneen soo raekt het al in roer.
- Tryjn.* Kom , nou sel ik de deur gaen loopen op de vloer ,
Hou daer den bruy , dat kraekt.
- Neel.* Och Kees houye wyf vast
Of se raekt op 'er rug.
- Kees.* Dat sy my dan aen 't lyf tast ?
Neen holla , maer ik wil wel wat ten beste spreken.
Nou Tryntyte liefste moer
- Tryjn.* Kom iy you neus hier in steeken
Wegh schytert op ye stoel , eer ik ye voeten maek.
- Keer.* Dat heb ik al eweg daer vuer men tuffen spraek
Niet meer alsoo , ik ga veel liever sitten warken.
- Tryjn.* 't Is wel Kryn durref niet.
- Kryn.* Ia ja , bruy heen you verken ,
En schuur de kettens van de galleg , hoorye wel ,
Soo heb je hantgebaer.
- Tryn.* Soo ik 't ye niet vergel
't Eerst dat ye me ontmoet' soo wil ik een hoer syn.
- Kryn.* En soo ik ie schuldig blyf soo wil ik een lompen
boer syn.
- Tryn.* Lou vleysdief , wyvebeul , kom als een man te velt ,
Hier luyshont , duyvelskop.
- Neel.* Sus Tryntie soo niet schelt.
- Tryn.* Hey houie backus , of ik leerseie toe houwen.
- Neel.* Wel Tryn hoe baerie soo ? wie vraegh wat naie
snouwen.
Wat graeutie suster toe , ik en bestaie niet ,
- Krijn* Soo wyf , soo raek maer wat , wel nou beracie niet:
Wat geeft 'er eens een klink , 'k felderie twie vuer geve
- Neel.* Ik niet al bood i' er drie.
- Kryn.* Tut , daer is niet aen misdreven.
k Sel 't met goe ogen sien , soo wacker , setie schrap.
Een vaen ten besten voor die geeft de eerste klap.
- Tryn.* Kom hier doe iy 't voor haer , 'k sel 't ie bygut nyt-
kornen.

Of Vrouwen Parlement.

'k Selje die dicke muyl noch van malkander tornen :
't Sy waer dat ikje vend.

Krijn.

Dat hou ik veur geseyt,

Gefant van Lusifar hadieu jy vriendeljkheyt. *Krijn bin.*

Jongens roepen samen.

Iou jou Krijn durft niet .

Trijn.

Soo jongens tijdt aen 't jowwen.

Jongens. Iou jou Krijn sonder hart , hier is een wijf diejou
uyttart, Hee, he, he, he, he, he.

Neel.

Weg wiltje backus houwen.

Jongens. Smitje smitje sme, morgen moetje meê ,

Morgen moetje hangen tusschen twee ylere tange He-
ring goeden pekethering, &c.

Trijn. Dat kostje na Maygats , en daer eens op gedronke,

Ncu Neeltje Pröncx , kunt weer voorje man gaen
pronken,

Gaet diertje smokje op licht komt 'er d' een of d' aer

Neel. Ja ja , ga jy maer heen.

Ian.

Gendagh Neeltje buur. *Ian binnen.*

Neel.

Gendagh vaer

Dat is een heelleveeg! dat vroumens dat kon spreekent!

't Was offe 't heele huys in mortelen wou breeken .

Wel Kryn Mattysen vaer , wat dochtje van die buy ?

Krijn nyt. Die is al over : wat doch prys is sulcke luy .

Die en sal het spinrag niet tot in de mont toe wassen.

Maer waerom wou jy strax op myn gebodt niet passent!

Neel. Wat was dat voor gebodt ?

Krijn.

Te geven heur een lap

Op twee weerom.

Neel.

Wel man , dat is een klap

Die nergens na en lykt . Ik sal men dat wel wachten.

Krijn. So neemye dan voorje myn beveelen te verachen?

Dat is een droevig werk. Wel nou voor desen tyt

Soo binye vry, Maer liet dat gy voorzichtig syt.

Ik seg niet meer , maer 't gelt kan alle ding versoeten.

Krijn en Neel binnen.

Kees. Is 't niet een droeve saek, soo alle tyt te vroeten ;
 Noch kost het gaen indien men leven mocht in rust,
 Daer gaet sy nu weer heen en doet al wat haer lust,
 En laet my heel bedroeft in honger en kom'er steeken!
 Oh! mocht ik eens men hart na wil en wens uytbreken,
 Wa tet ik 't doen; men seyt gemeenlyk wereltse saken
 Redden sich selven, laet ik ook men self vermaken.

Hy singt.

*En wie wil hooren een nieu liet
 Hoort toe ik sal 't u singen
 Hoe Gerrit van Velsen Graef Floris verriet
 't Syn al soo wonderlyke dingen.
 Gerrit van Velsen hat een vrouwie sijn
 Van woerden tot syn wyve,
 Daer*

Kryn uyt. **Kees** **Kees**, ik sie wel.

Kees. Ia ia ik sie ook wel.

Kryn. Wat dochtie **Keesie** maect, wat dochtie van dat
 spookspel;

Iy hept een Troiaen van een wyf.

Kees Wilie niet langer leeven

Gans ligte **Kryn**, **Tryn** komt, men hart begint te beven!

Kryn. Om sulke een leurey; maer **Kees** wat meenie wel

Dat **Tryn** myn meester is? 'k wou liever dar de hel

Men opvrat, neen me borst, bloet ken ikse maer vinne,

Kees. Ia nouse 'er niet en is, maer flus toen bleefie binne.

Al vast, en had het hart niet datie buyteu quam.

Sy is een wollef **Kryn**.

Kryn. En ik; wat ben ik dan;

Kees. Een lam.

Ik bid gaet hier van daeu, myn alderstebe **Kryn** maet,

Kryn. Meen iy dat ik haer vrees; o hoo! of iou iou **Tryn**
 slaet,

Dat acht ik niemendal. soeyt, had iy woort gehouwen,

Toen

Toen iy tot Noortwyk met iou Tryn Smeers sou trouwen,

Wanneer men vragden Kees Kornelisen, hou iey
Katryna voor ie echte vrou, en datie sey

Wel wyfer, maet hadie toen ook wat Alfemwyn gaen
drinken.

Soo sou ie van ie wyf niet sien die vremde finken,
Maer waer 's de duivels moêr, die my flus het uyt eifout.

Kees. Die is tot Laediegats, of Maygats na myn onthout.
Gaet daer niet heen!

Tryn. O neen! maer krygtse weer de buyen?
Ey segtmen dat rech uyt, of is se nu in 't ruyen?
Dat 's op z'en quaetft.

Kees. O vrient! ik ben dat al gewent,
Men dunkt het hoort soo.

Tryn. Foey, iou akrementsen vent,
Ioufchoft, iou fchant vlek vande mans, laet iy ie over-
heeren,

Al was se als de droes soo moestie triomp heeren.

Gans doot was het myn wyf; sie daer in d'eerste dagh
Soo boogse voor my neêr met eerbiet, en ontsach.

Kom Kees, wil ik ie wyf eens heel gedweeg gaen maec-
ken,

Dat sy iou, dient en eert in alle sieve saken?

Sie daer, ter liefd van iou, ik sal het doen; wel nou
Wat segie?

Kees. 'k Vrees dat iy se quader maken sou,
En dan was 't arger.

Tryn. Niet, soo ik se iou niet temmen
Soo hang men vry.

Kees. Sou iy dat wilde Dier durven kemmen?
Myn, Kryn, wat raet met my daer ua dan?

Kryn. Hoor, ik sal
Iou plunie aen doen, en men houwen me soo mal,
Of iy het waert, in 't eerst; en sien 'er boos te maken,
Dan fullen wy te saem wel voort aen woorden raken,

Van

Van woorden tot wat aêrs. Hoe het dat voort sal gaen
Sal de tyr wel leeren, maer kom gaen wy hier van daan.

TWEDE UYTKOMST

Tryjn May-gats. Lobbrig. Fokel. Pryn. Ieremio.

Tryn. **K**om May scheidt noch een reys, en daer mee
wel ik scheidy,

Men hoeft is men sooyl.

May. Dat sal wel over weyen :

Wat denkt 'er niet meer aen.

Tryn. Ia kynt, men hoeft is los

Noch van al dat geraes, maer soo 'k die loofse vos

Eens by de kladden, kryg ik sel het hem betalen

Dat sweer ik hoog en duur, of de Duivel moet men ha-
len.

Lobbr. Wat is dat Tryntie buur? wie het 'et iou edaen?

Tryn. Hier Kryn, die swarte smit, die staeg sen vrou durft
staen,

En niemant aêrs.

Lobbr. Wie? Neel; dat hem de pocken schennen

Die eervergeten hont, wie sou 't bedenken kennen?

Nou hy heur moye goetie het verdomineert,

Nou noch te smyten? denkt eens hoe de tyt verkeert.

Eerst was 't, wat lustia lief, waer wil ik ie nou voeren,

Segt wat ie hart maer denkt.

Tryn. En nou is 't hoer der hoeren!

Siet, soo veranderen de Vryers in de Mans.

Wel Kyeren wat raet? wat seg iy Fokel Ians?

Fokel. Wat sou ik seggen; kint, ie weet dat Man en Vrou-
wen,

of sy schoon kyven, moeten evenwel huys houwen,

Ey eens gedronken, laet dat loopen soo het wil,

Sy sullen t, samen wel weêr effnen heur verschil;

Want hier recht uyt e kalt, of al huer moie goetie

Is duer de keel elapt men lieve Moêr, dat moetic

Hem niet toe rekenen, had sy gelyk een vrou
Behoort, wel op gepast, geloofst men vry, daet sou
Nou duske onenicheyt in huys niet syn, dus laten
Wy 'er ons niet mee bemoeyen, want ten selder niet in
baten.

Lobbr. Neen dar verstaet ik niet, wat seg jy Pete May?

May. Wel dat w'er hier ontboôn, en dat me aen heur say
Waer het op stont he! wat dunkt 'er jou of Tryntje.

Trijn. Al goet wat Lysje doet, kaktse in 't warmos, se eet
het niet.

May. Kom hier, kom hier eens Pryntje,
Ey laetje Spin-tuyg staen.

Prijn Wel wat belevet jou?

Lobbr. Gaet tot Kryn onverstants, en seght eens dat de Vre
Hier datelyk komen moet, en sonder lang te bayen?
En offe jou niet kon, soo seght tot Pete Mayen,
Daer is een vrou die heur hoogh noodigh spreken moet
Daer heur geluk aen hant. Daer, dat 's voor jou.

Prijn. Dat is goet.
Ik loop'er heen. binnen.

Lobbr. Dat is wel, en wilt terstont weêrkeere.

Fokel. Wat selje 'er seggen?

May. Als dat wy het niet begeeren
Van heur, dat sy subiekt sal blyven van 'er man.
Maer tant weer bieden, soo lang als se 't harden kan.
Of dat men anders haer met kragt hier toe sal dwingen
Met alle man: en dat, dat past ion sonderlingen
Vrouw Lobberig om haer te seggen, want iy fiet
Soo wat aensienlyk, en 't voeght wel dat iy gebiet.

Lobbr. Neen daar is Fokel Ians, die kense, die selt passen.

Fokel. Ey ey, tut tut, iy selt dat varcken wel wassen.

Neen moêr, jou past 't gefagh, ion wesen wyft het uyt:
Want al wat datie segh, dat bint, dat klemt, dat sluyt.

Lobbr. Soo, scheermen wat: ik meen daer iy het ook laet
leggen,

Dat vat vry niemant aen.

Jeremi uyt.

May. Wel wat kom jy hier seggen?

Jeremie wat is 'er gaens?

Jerem. Sen man sta voor de deur,
Se vra'k na hum, se seg, se moet kom tot te schreur,
De klerma 'k, watte weet ik.

Trijn, Wel hoor de gek iens walen.
Hier kromtong spreck uyt.

Jerem. De duyf moet je wel halen
Iou Akremens qua Tryn. Iy scheer altydt de gek
Mette my. Sierne Caton

May. Weg weg, en houd den bek.

Fokel. Nou soen menkaer weer peys.

Trijn Dat dunkt men ongeraden.

Fokel. Ieremias

Jerem. E bese mon ku, ma, boesjette malade.
Jeremi binnen.

Lobb. *May,* seght men Iorden, dat't men niet en komt ge-
legen:

En laet hem gaen na huys, seg, 'k heb verlet gekregen,
Daer is Pryn, wel komtse?

Prijn. Ijo, sie volliget mi op stunt.

Lobb. Nou kyeren, siet dat jy jou respek wel houwen kunt.

Neeltje. uyt Moet ik hier wesen.

May. Ia.

Neel. Wel vrienden wat is je begeeren,
Dat jy men hier ontbiet? ik moet strax weder keeren.

Lobb. Soo haest niet, sit wat. Maer wy hooren tot ons leet,

Als dat jou bullebak, jou man syn plicht vergeet;

En jy 't geduldigh lyt, dat staet ons niet te lyen.

Neel. Wat raet?

Lobb. Wat raet? dat jy selt van hem scheyen

Of staetje dat niet aen, soo maekt dat jy jou weert.

Soo lang je staen kunt.

Neel. Dat en heb ik noyt geleert,

Nog wilt niet leeren, want ten sou men ook niet yoegē,

Je weet wel dat men moet sen man steeds vergenoegen,
Sulcx past een deughtsaem wyf.

Fokel. En ook een deughtsaem man,
Dat hy syn Huysvrouw acht, in alles waer hy kan.
't Syn swacke vaeties. en se hebben veul te lyen.
Foey wyvesmyters, iy felt nimmermeer bedyen.

Neel. En van hem scheyen, dat en vind ick niet geraen;
Die dat gedaen heeft, heeft het die na wens gegaen;
Siet daerom dunkt my best dat ik geduldigh drage
Al't geen dat hy my aen doet.

Tryn met een borst. O plaegh van plagen!
Sie daer ik barst van spyt. O bloet was het myn man.
Hoe sou hy'er onder deur.

Neel. Ia wel wat was het dan!
Ik meen was het iou man, iy sou wel anders singen.

Tryn. Wel, soo ik hem niet dwing, soo sal hy my bedwingen.

Ik wou dat hy hier was, ik sou dien lompen gek
De neus uyt 't aensicht byten, en spuwense in syn bek.
Is hy een vuurge Draeck, ik sal een Basiliskus wesen,
Hy sel byget voor my, en ik voor hem niet vreesen.
Ik ly niemant boven my, hy zy ook wie hy zy.
Ik sel die Melis Malmont dwingen, of hy my.

Neel. Dat is maer sotte braet, dat Vrouwen tegens Vrouwen

Wat doen, dat is wat aers. dus wilt men vry vertrouwen,
Dat ik sen vuyften vrees, sen voeten ook niet min
Voor schoppen, en voor slaen.

Lobb. wat benie dan van 't sin?

Neel. Te lyden met gedult, al wat hy kan begeeren.

Lobb. 't Is wel, iou faken syn gedaen, ie kunt weer t' huys
waert keeren. *Neel binnen.*

Wat sel men hier in doen; wyl sy het goet bevint,
Ie weet, 't is man en vrouw!

Tryn. Wel isse niet verblint?

'k Looffe de vrouwen in Moskovien moet slachten,
Die

Die als de mans haer slaen, heur selven luckig achten?
Ik ben wel lukkig, dat ik in dat duivels lant
Niet ben gebooren

Lobb.

Ik ben ook van dat verstant,

Trijn. En op de Kakkedemie gaet men noch de luy be-
driegen,

En speulen dat men de Vrouwen goet maken kan met
wiegen :

Maer 'k meen, soo Kees die pots my wou spelen, dat hy
sou

Beproeven, hoe het ging in 't weigen van een vrou.

Fokel. Dat is maer wisje wasje, die luy moetje niet gelo-
ven.

Trijn. 't Is daer meê niet genoeg, men gaet ons eer verdo-
ven.

Ik sel dat gekke spul noch eens op schikken gaen.

May. Soo jy geraên Wilt sijn, soo laet dat vrylijk staen
Die luy die voeren schut, je sout 'et jou beklagen,

't Is of so dammen, want sy slaen met dubble slagen.

Trijn. Dat 's niet een beet, kom May, wat is 'er wel te quaat?
Ey, laet jy luy staen ?

May.

Hoe veel dar 'er te quaat is laet

Sien, aen Bier en Brandewijn, thien stuyvers, en een
hallef?

Dat 's voor een pyp Tabak.

Trijn. Daer, een Vaen te goet, ter eeren van Duk dallef,
Die eerlijke Man. nou moet ik onse Kees

Wat foppen gaen, 't is toch een rechte pimpelmees.

Trijn binnew.

Lobb. Wy komen flus by een.

Fokel

Sen bier niet te verloopen

Ik ben geen Slatius.

Lobb.

Die most het ook bekoopen.

May. Kom gaenwe op de plaets wat sitten in de lucht.

Lobb. Hey, laet ons vrolijk sijn, die suchten moet die sucht.

DERDE UYTKOMST.

Kryn in Kees, en Kees in Kryn en kleeren.

Kees. IK weet niet Kryn, sel jou dit harrenas wel passen?
Kryn. Weest daer niet voor bevrees, ik sel dat Varken
 wel wassen:

Ik wou dat 's hier al was, men vuysten jeuken al

Kees. Kryg jy de onder laeg, ik meen dat sy jou beuken sal
 Dies syt wel op je hoe, want eeri'er eens om denkt,
 Hebje klop eweg.

Kryn. Soo sy my die uyt miltheyt schenkt;
 'k Ben ook niet gierig Kees. Ie kudt je wat verschuylen,
 Of gaet tct onsent.

Kees. Wel sie daer, daer, syn twee muylen,
 Flik daer wat aen soo als je kent, want of je die bederff
 Dat schaet niet.

Kryn 't Is wel, je kuntse setten op myn kerff-
 Stok. hoorje Kees; 'k felt met je Wyf of rekenen,

Kees. Dat is heel goet, want ik verstame op geen tekenen,

Kryn. Doe je maet, kom ik sal 't ie leeren, hoor ie wel.

Kees. Men hart verlankt, hoe dit spul aflopen sel *Kees bin.*

Kryn. Nou Spanriem, Kurrikbien, Klopschinkel, kom ge-
 fellen,

Ie moet myn dienstig syn, 'k sal jou in orden stellen.

Verlaetmen niet, nu dat ik een boosaerdig wyf

Wil temmen; en kom hier myn lust, myn tyt verdryf,

Ik sal tot Tryn hier komt, my wat met u vermaeken.

O nobele Toebak, wie kan met recht u laken?

Iy jaegt de sluymen weg; jy reynight het verstant;

Iy bent het beste kruyt, dat men ter werelt vant.

En iy, o suyver nat, o lekker brande netie!

Iy trotst te samen 't alderlekkerste banketie.

O soo een roemertien, seyt Ian, verfrist het bloet.

Ik mach 't by get als broot, dat sildermentse goet.

Holla daer 's Tryn, daer mee soo sal het spul beginnen.

B

Tryn.

Tryn uyt. Daer sit myn Ezel , die voor my te kost moet winnen .

Maer het hy niet te doen ; wel Kees, hoe sitje soo .

Krijn. He !

Tijn. He je moer toe sot, jou luye bieft.

Krijn. Hoo hoo ,

't Begint, 't sel nou wel gaen .

Trijn. Geeft antwoord op men vragen

En speelt de stomme niet, of 't sal 'er vreeslyk dagen,

Wel liet dien Babok, wel dat jou sint Velten schen ,

Wat schortje, spreekje ?

Krijn. Dat ik niet werken ken

'k ben moe.

Tryn. Seght luy, kom aen, ik selje wel kloek maken ;

Waer 's hierde Bulle-pees .

Kryn. Hoe Duivel sel die koek smaken ;

Sy eerst , en daer na ik.

Tryn. Dat 's ien .

Kryn. Dat 's twe.

Tryn. Wel Kees, wat gaje aen ;

Kryn. Dat 's drie, dat 's vier , dat 's vyf.

Trijn. Iou Scelm, sel jy my slaen,

Dat 's 't eerst sen leven.

Kryn. En het sal het lest niet blyvent

Iou Keuninkryk is uyt, of in 'er leste bedryven .

'k Heb lang genoeg geleen jou a kyven en jou slaen .

Hou daer, soo elk syn beurt .

Jeremie uyt.

Tryn. Wel Kees, wat gaje aen ;

Kryn. Dat is noch niemendal, jy selt noch anders singen .

Iy sint myn Merry, jy selt door de hoedels springen ,

En doen al wat ik wil, kom, 't is noch niet gedaen ,

Sa wakker setje schrap .

Tryn. Wel Kees, wat gaje aen ;

Kryn. Dat is je ouwe sang, hoe, moeties dat niet lyen.

Tryn. Denk dat ik ben iou vleys en bloet ,

Kryn.

Kryn. Soo fel ik me dan kastyen.
 Ie wet wel dat 'k ie Vaer beloften heb gedaen
 Toen ik ie trouwen sou, dat ik ie acht sou slaen.
 't Is noch maer seven, kom ie payt men met geen praetie
 Hou daer, dat 's acht, en een voet in 't gat.

Tryn. Och och! myn alderlieffste Maetie
 Myn Kees Kornelisen ik bid, gena gena,
 Denkt dat ik ben iou vrouw.

Kryn. En ik jou man, Ia, ja
 Waer 's nu de bullepees die ik soo dik moest proeven
 Hier swyn flux geeft se my, begint nou eens te snoeven
 Kom door men bienen heens; dit lykt een vrende sack.
 Kyk vrienden, kyk, hier is Sint Ioris op den draek.
 Blyft leggen, sonder hant of voeten te bewegen:
 En hooit na 't geen ik seg, en letter op te deegen;
 En sweert hier by het dollste en quaetste wyf van de stat,
 En by de droes, daer eens een vrouwen hooft op sat;
 Dat jy na desen tyt u sult ootmoedig toonen,
 En voegen na myn wil, so sal ik je verschoonen.

Tryn. Soo 'k anders doe als dat men Heer en man gevalt,
 Soo jaegt men vrylyk weg, ik ben te vreen.

Kryn. Ik sal 't
 't Gelooven; nou staet op, het is je al vergeven
 Al wat je hebt gedaen? wilt voortaan deugdig leeven.
 Gaet heen na binnen toe, ik kom strax weer, ik moet
 Hier by tot Kryn huurs gaen.

Tryn. 't Is wel al wat je doet.

Jeremie. Maygats. Lobbrig. Fokel.

Jerem. Coraes couraes den Bruy, fiktore he fiktoore!
 De boos Tryn is getem, dat is de drolg histoore.
 Ha! Keesje, ha! braff man, dat jy soo triompheer:
 He legrement pas op.

May. Wat is daer weer?
 Jeremi wat is 'er gaens?

Jeremi. De diabel ise gesturve,
 B 2 Viva,

Viva, de diabel is mort, de diabel is mort.

Lobb. Wat; vat hem by de lurven

Hier Wael, hoe raes je soo?

Ierem. He Wael! Karonje gemake niete veul de Wael

Fokel. Non Ieremias nou, doet ons toch wat verhael

Van aljou blytscap.

Ierem. Hoore qua Tryn, so heb ekrege

De suffle pour le boes, de fark te soo bote swege,

Se sek nokboe nok ba, als' ha, mon live Man

Gena, gena, gena.

Fokel. Maer! hoe't verkeeren kan.

Lobb. Ik looft men leven niet, de Wael die moet het liege

Ierem. Like! iy like selff, ike jou niete bedriege

Portmafoy!

Lobb. Kom kyere, laet ons dat eens besien.

May. Hoort Lobbreg: 't spreekwoort seyt, ongefien kon

geschien.

VIERDE UYTKOMST,

Kryn. Kees. Neel.

Kryn. Kom Kees, jou voddan an, dat wetric is geklonken

Die Droes die is getemt, die dollie moed gesonken.

Maekt dat iy iou respekt nou hout gelyk een Man,

Of anders ben ie 't kint, soo sy vernemen kan

Dat ik haer in iou schyu door slagen wilt te remmen,

Kees. Is 't waer het geenie seght; ik schyn in vreugt te

swemmen:

Hebt dank dat iy de Droes hebt uyt haer lyff gepraet.

Kryn. Gepraet; het praten hellept niet myn lieve maet

't Was spantiems oly, en het vet van Bullepeese

Dat Tryn gebrak, eer sy te degen sou geneesen.

Neel. Die konsten kan men Man, onthou iy maer syn les

Soo wordie noch geleert.

Kees.

Daer sel ik eens een fles

Van d' alder beste wyn, Kryn Oom, voor vulle laeten.

Kryn

Kryn. Dat sal wel gaen, maer Wyf past hier niet van te Praten Op lyfstraff.

Neel. Neen ik sel men dat wel wachten Man,

En achtemen geboon, soo ik se achten kan.

Op hoop dat jy u gunst ook sult aen my bewysen.

Kryn. Komen je klaer, soo laet ons sien hoe dat jou Tryn sel pryfen.

V Y F D E U Y T K O M S T .

Lobbrig, Tryn, May, Fokel, Ieremie.

Lobb. Maer wat je ons vertelt; hoe kan de tyt veranderen.

Heugt het jou toen we flus noch saten by malkandren;

Dat iou geen wint te hart kon wayen: en nou sta

Ie als een Poelstip. Maer! hoe is 't verkeert soo dra;

Tryn. Ik wist niet wat ik dec.

Fokel.

Se is nu wys geworden.

May. Ieremie alle maets goe maets.

Lobb.

Dat toon ik ook aen Iorden

Tryn. Ach my! daer is men man. Genavent liefste lief,

Kees, Kryn, Neel uyt.

Kees. Genavent.

Tryn. Is'er iet by my tot u gerieff

Dat openbaert my, en ik sal 'er my na voegen.

Kees. 'k Wil dat ie Kryn buur sult in alles vergenoegen,

En bidden om gena voor al de moeylykheyt

Die jy hem flus aen deed.

Tryn.

Siethoe ik ben beryt

Te volgen u bevel. Buurman wilt my vergeven

Myn scelden en geraes, en wat ik heb misdreven:

'k Sal voortaan trachten als een goe gebuur besaemt

Bejegening te doen in alles soo 't betaemt.

Kryn. Dat 's erelyk esegt. jy luy sult tuygen weesen.

Fokel. Nou leyt de haet ter neer, de vree is opgereesen.

Tryn. Ik ben verheugt in 't hart dat ik men man behaeg,

Gy Vrouw wen die tot noch u mannen syt tot plaeg
Och ! leert gelyk als ik u Man te recht beminnen.

Kees. Ik wens den Hemel u verleenen wil goe sinnen :

Wat segt Iermie 'er toe :

Ieremi.

Amen .

May.

Wel dat komt seker soet.

Fokel. Wat seg ie Ieremie ?

Lobb.

Wel amen dats seker soet.

Kees. Ja die vol Wyn , soo kan men lustig vrolyk syn ,

Neel. Die nu geen vreugt bewyft, dat moet een rechte Mo-
lyk sijn.

Kryn. Hu soo ; wie is 'er nu de welk myn spreuk niet toe
staet :

Daer is geen Vrouw quaet, soo 't den Man niet toe laet.

U Y T.

JIL LIS NOSEMAN.